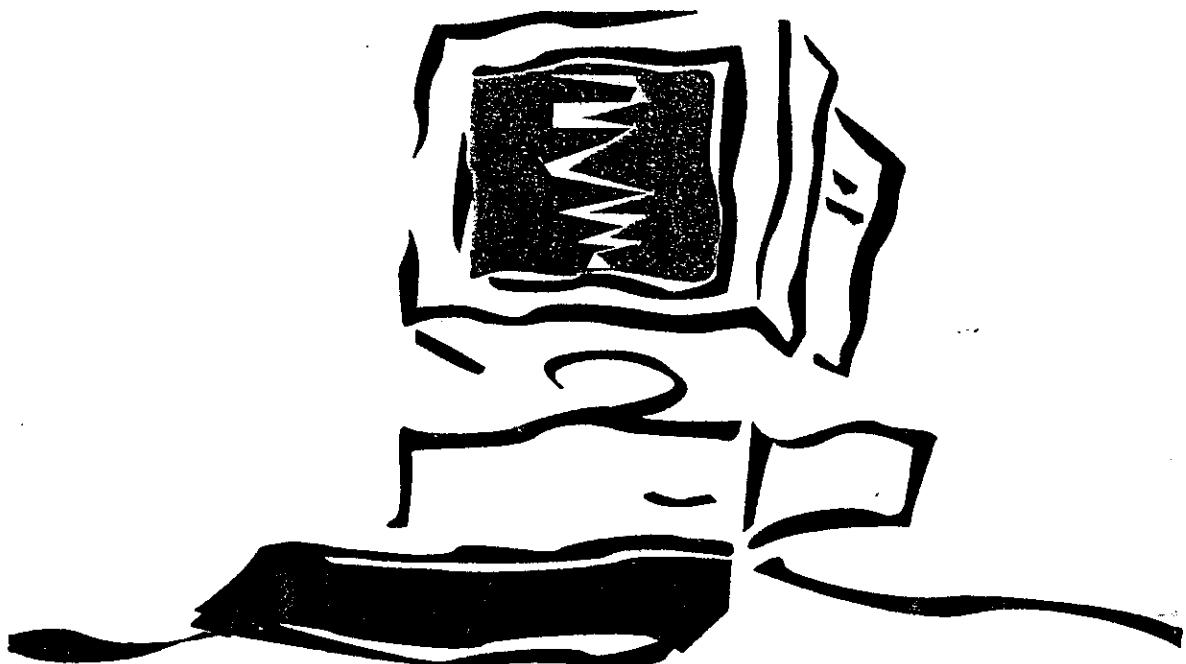

نشریه دانشجویان دانشکده کامپیوتر

دانشگاه صنعتی امیرکبیر

● شماره صفر ● آبان ۷۵ ● ۱۶ صفحه

علمی

■ دستورات کاربردی UNIX

■ تئوری fuzzy

فرهنگی-اجتماعی

■ دانشگاه امروز، دانشجوی امروز

■ این ترک پارسی گوی

■ وزیر سازش ناپذیر

فرخنده سیلا رصدیقه، کبری، ناطه زمیر (اس) دریز مادر سبارکیاد

فهرست

۳	● سرمقاله/ ماهم دست به قلم بردیم.....
۴	● اجتماعی/ دانشگاه امروز، دانشجوی امروز
۵	● گزارش
۶	● علمی/ تئوری fuzzy
۹	● علمی/ دستورات کاربردی UNIX
۱۲	● ادبی/ این ترک پارسی گوی
۱۳	● داستان/ وزیر سازش ناپذیر
۱۶	● شعر

هیئت تحریریه:

امین چارو سه
مرتضی محمودزاده
محسن نادری بدر

همکاران این شماره:

امیر بهادر بیگلربیگیان
محمد رضا خجسته
مصطفی ساسانی
غلامحسین شهریان

در انتظار پیشنهادها، انتقادها و همچنین نظرگاههای شما در مورد نام نشریه هستیم.

باما از طریق صندوق شورای دانشجویی در ارتباط باشید.

ما هم دست به قلم بردیم.

در رفع این مشکل، همت بگماریم
۵- و سرآختر آنکه

، به علت برخورد فرهنگ‌های مختلف از گوشه و کنار این خاک پرگهر، در دانشگاه محیط مناسبی برای بیان گوشه‌هایی از فرهنگ‌های قومی و بومی مختلف وجود دارد و ما خواستیم که با شناساندن سرمایه‌های فرهنگی نقاط مختلف ایران زمین، بر اتحاد و همدلی فرزندان این مرز و بوم افزوده باشیم.

امیدواریم که سنگ بزرگ، علامت نزدن نباشد، و این محقق نمی‌شود مگر با کمک و همیاری شما دوستان، انشاء... با بهره گرفتن از انتقادات سازنده و پیشنهادات راهگشا و مطالب آموزنده شما عزیزان گام به گام به اهداف خود، نزدیک شویم.

و نکته آخر در مورد نام نشریه است، چون نشریه برای شماست، شایسته‌ترین مرجع برای تصمیم‌گیری در مورد نام نشریه هم، شما هستید. امیدواریم که با نامهای زیبا و پر معنای پیشنهادیتان هم ما را از به کار بردن مجدد این نام طولانی، که تکرار آن هم گوینده و هم شنونده را بخسته می‌کند، نجات دهید و هم نشریه را صاحب شناسنامه کنید. ان شاء... والسلام

ریشه‌یابی علل رکود فکری و علمی دانشگاه‌هاست تاباً مطرح کردن مشکلات موجود در نظام آموزش عالی و ارائه راه حلها و پیشنهادی جمع‌آوری شده والگوهای ایده آل از دانشگاه در جهت اعتلای این مجموعه عظیم آموزش عالی که تربیت علمی و فرهنگی متخصصین آینده این مرز و بوم را بر عهده دارند، بکوشیم.

۳- قسمت دیگر برنامه ما که اهداف آموزشی را شامل می‌شود عبارتست از: معرفی پیشرفتهای جدید در دنیای کامپیوتر، معرفی کاربردهای عملی کامپیوتر در صنعت و سایر علوم و رشته‌ها، ایجاد محلی برای طرح نظرات علمی و فسی دانشجویان، تقویت روحیه کارگروهی در جامعه دانشگاهی و ایجاد انگیزه برای مطالعات و تحقیقات علمی در دانشجویان.

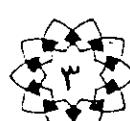
۴- دلیل دیگری که انگیزه ما را برای این کار تشکیل می‌دهد، این است که، به علت دور بودن فضای و جو دانشگاه از جو جامعه معمولاً برای دانشجویان در آغاز ورود به جامعه مشکلاتی پیش می‌آید و ما سعی داریم که با آشنا کردن دانشجویان با مسائلی که جامعه با آن دست به گریبان است و انتقال تجربیات دوره‌های گذشته به دوره‌های جدیدتر،

از مدت‌ها پیش به این فکر افتاده بودیم که یک جامعه، هر چند کوچک باشد احتیاج به رسانه دارد، و بهترین نوع رسانه هم برای یک جامعه دانشجویی نشریات دانشجویی است. این فکر را با دوستان مطرح کردیم و کم کم جمع شدیم و جلسه گذاشتیم و صحبت کردیم و نشریه دیواری و... و این‌طور شد که حالا شماره صفر نشریه دانشجویان دانشکده کامپیوتر دانشگاه صنعتی امیر کبیر، پیش روی شماست.

ولی هدف ما از به راه اندختن نشریه چه بود؟

۱- اولین دلیل این کار به وجود آوردن محل و فضایی بود که دانشجویان بتوانند حرفها و نظراتشان در زمینه‌های مختلف را به هم منتقل کنند و علاوه بر این محلی باشد برای منتقل کردن نظرات دانشجویان و مسئولین دانشکده و دانشگاه به یکدیگر تا با هم فکری و همکاری هم در صدد رفع معضلات جامعه دانشگاهی بکوشند و محیطی را ایجاد کنند که زمینه‌های رشد علمی و فرهنگی، برای همگان فراهم شود.

۲- دیگر از اهداف ما، تبیین هویت صنفی دانشجو و مطرح کردن حقوق و وظایف دانشجویان و در کنار آن

دانشگاه امروز، دانشجوی امروزی

همیشه اول ترم، تا استاد کتاب معرفی می‌کند، همه داد و قالشان فضای ساكت کلاس را در هم می‌شکند که «استاد کتاب برای چی؟» پولش را لازم داریم. و راست هم می‌گویند. و از اول ترم تا آخر ترم استاد دیگرته می‌گوید و دانشجویان می‌نویستند. بعد از چهار، پنج سال هم می‌گویند: «آنقدر جزو نوشته‌ایم که خطمان بد شده».

البته وقتی برای قبول شدن در دانشگاه معیار گزینش کنکوری باشد که معلوم نیست در آن برچه اساس و پایه‌ای سوال طرح می‌شود، و تعداد دانشجویان یک کلاس در درس‌های تخصصی حداقل ۲۵ نفر و در سایر دروس الى ماشاء!.. است، دور از انتظار نیست که این نیرو بعد از فارغ‌التحصیل شدن و جذب در سازمانها و مراکز مختلف مورد تمسخر کارکنان قدیمی قرار بگیرد و مرتب از دهان آنها بشنود که: «پس توی دانشگاه چی به شما یاد داده‌اند؟ چهار سال عمر خودتان و پول دولت را تلف کردید». تازه این دانشجوی دانشگاه دولتی است و وضع دانشگاه آزاد هم «والذاریات» دیگری است.

ولی قوار بود که دانشگاه خیلی چیزها را به دانشجو یاد بدهد و هنوز هم فرار همان است نه تنها در زمینه‌های علمی بلکه در زمینه‌های فرهنگی هم. ما هنوز هم مشتاق تحقیق و پژوهشیم. هنوز هم

و استاد یعنی چه؟

به راستی مقصو کیست؟

مقصو دانشجو است که به دنبال مدرک آمده؟ یا استاد دانشگاه که از بام تا شام سرکلام درس تکراری می‌دهد؟ و شب هم فراموش می‌کند که یک برگ کتابی، مجله‌ای، تحقیقی بخواند تا ترم آینده همچون ترمهای گذشته گفته‌هایش تکراری نباشد و یا مقصو واقعی نظام آموزش عالی کشور است؟ و یا سیستم گزینش دانشجو باعث همه مشکلات است؟

از حق نگذریم دانشجوها هم مقصو هستند. آخر اگر دانشجو هستید کار کردنتان چیست؟ اگر مشتاق علم و تحصیل هستید در پارک نشستنتان چه معنی دارد؟ اگر قرار است بعد از فراغت

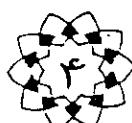
از تحصیل در این مملکت به عنوان یک متخصص وارد بازار کار شوید کتاب نخواندنتان چرا؟ و اگر برای کسب علم و معرفت ترک دیار کرده‌اید، بیهوده گویی‌های مداوم در خوابگاهها برای چیست؟ از نظر فعالیت فکری و فرهنگی و اجتماعی هم که صفر. به قول یکی از دوستان انگار دانشگاه دچار ایست مغزی شده. و اصولاً دانشجوی این دوره و زمانه تنها فکر شده درس، آن هم درسی که هیچ وقت، به سراغش نمی‌رود الا شب امتحان و همیشه از آن فراری است.

هر کس که به نحوی با آموزش عالی سروکار داشته باشد به خوبی با مسائل و معضلاتی که نظام آموزش عالی کشور با آنها دست به گریبان است آشناشی دارد.

از آنجا که یکی از اهداف ما در نشریه مطرح کردن مشکلات موجود و در حد توان^۹ ریشه یابی و ارائه راه حل برای آنهاست تا با همکاری و همیاری دانشجویان و مسؤولین در جهت رفع این معضلات و حرکت به سمت وضعیت مطلوب جامعه دانشگاهی بکوشیم، لذا برآئیم تا صفحه‌ای ثابت برای این منظور در نظر بگیریم.

در همینجا از شما خوانندگان محترم خواهشمندیم تا با ارائه نقطه نظراتتان ما را یاری فرمائید.

وقتی استاد دانشگاه وقت کافی ندارد، فرصت برای مطالعه و تحقیق و بررسی ندارد. تا بتواند خودش را با دانش روز ورق بددهد و جواب سؤالهای دانشجویان را بددهد، وقتی اسانید دانشگاههای تهران که با چهل هزار تومان حقوق ماهیانه، برای پرداخت پنجاه هزار تومان اجاره خانه مجبور هستندکه در دانشگاه آزاد دورقزوآباد تدریس کنند، وقتی دانشگاه کارخانه مدرک سازی شده است، چه کسی را باید ببینم و از چه کسی باید بپرسیم، بهره‌وری و افزایش کارایی برای دانشجو

توسط دانشجو آیا می توان انتظار داشت، دانشجویان به رقابت علمی بپردازند؟ شاید اگر اینگونه نبود دانشجویان به جای جدول حل کردن و مشق نوشتن سر کلاس به درس استاد گوش می دادند و به جای وقت تلف کردن در بیرون از کلاس، کتاب می خوانند و به فردایی که باید به دست آنها ساخته شود فکر می کردند.

نیست. هنگامیکه پیش از برنامه ریزی برای توسعه کیفی دانشگاهها، برای افزایش ظرفیت دانشجو برنامه ریخته می شود، با منابع محدود و امکانات ناکافی موجود چگونه می توان حداقل سالی چند صد کارشناس کارآفرین و مشمرثمر تحويل جامعه داد. وقتی اینها را می بینیم به نظرمان می آید که واقعاً برنامهها «ریخته» می شود.

وقتی معیار قبولی در ترم‌های دانشگاه فقط نمره است نه تحقیق و پژوهش

مشتاق نشستن پای درس استاد هستیم اما نمی دانیم چرا بعد از چند سال کتاب خواندن و جزو نوشتن دست خالی تحويل جامعه داده می شویم.

راستی چرا؟

آموزش عالی هم مقصراست. وقتی فقط به فکر افزایش کمیت باشید تا کیفیت وقتی به علت برنامه ریزی غلط دانشجویان دانشگاه بندر عباس باید برای اخذ واحد در ترم تابستان به بابلسر بروند، این وضع چندان دور از انتظار

— گزارش —

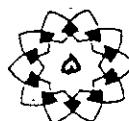
تعداد دانشجویان رقم پایینی باشد.
س - پس چرا تعداد دانشجویان حاضر در دانشکده‌تان اینقدر کم است؟
ج - خوب برای اینکه اینجا کاری ندارند
آزمایشگاه و مرکز کامپیوترشان در طبقه ۹ دانشکده نساجی، کتابخانه شان در دانشکده برق و کلاس‌هایشان نیز در کل دانشگاه پراکنده است.
س - منظورتان از قرار داشتن کلاسها در کل دانشگاه چیست؟
ج - بیخشید من دیگر وقت ندارم الان در کلاس ۲۷ ریاضی درس دارم بعد باید بروم ۳۰۵ نساجی و بعد از آنهم ۲۱۴ برق و بعد هم در طبقه ۹ نساجی آزمایشگاه و ...
گزارش بعدی از وضعیت کتابخانه، کلاسها و آزمایشگاه‌های این دانشکده خواهد بود.

گزارشگر ویژه

اینکه وسط روز بود و طبیعت‌امی باستی همچون دانشکده‌ای در این ساعت مملو از دانشجو باشد ولی با وجود این تعداد کل افراد حاضر در دانشکده حد اکثر به ۳۰ نفر می‌رسید با خود گفتم نکند اینجا دانشکده متروکه کامپیوتر است و اصل دانشکده در جای دیگری است. و یا اینکه بالاخره دانشکده‌ای پیدا شده که خواسته بجای کمیت به کیفیت بپردازد و واقعاً تعداد دانشجویان اینقدر کم است و هزاران افکار جور یا ناجور دیگر... بالاخره یکی را پیدا کرده و سوالاتم را ازش پرسیدم:
س - بیخشید تعداد دانشجویان این دانشکده چند نفر است؟
ج - تعداد دقیق را نمی‌دانم ولی با پذیرش سالی حداقل ۶۰ دانشجوی کارشناسی و ۲۰ نفر دانشجوی کارشناسی ارشد فکر نمی‌کنم

برای تهیه گزارش بطرف دانشگاه صنعتی امیر کبیر روانه شدم و از آنجاییکه رشته خودم کامپیوتر است ترجیح دادم تا اول سراغ دانشکده مهندسی کامپیوتر این دانشگاه بروم و اولین گزارش خود را از این مکان تهیه نمایم. آنچه که در زیر می‌خوانید قسمتی از گزارش بندۀ است از دانشکده مهندسی کامپیوتر.

از درب اصلی دانشگاه وارد شده و پس از رد شدن از جلوی ساختمان کتابخانه مرکزی و دانشکده عظیم الجثة معدن به ساختمان تسبتاً کوچک دانشکده کامپیوتر رسیدم در اولین برخورد حرف M واقع در سردر دانشکده و پله‌هایی که آدم را باد منحنی هیلیکس در ریاضی ۲ می‌اندازد نظرم را به خود جلب کرد. بیشتر علاقمند شده و داخل رفتم با

مجموعه‌های شناخته شده برای ما (تا بحال) عناصر گیتی را به دو گروه تقسیم می‌کردند: اعضا (که به مجموعه تعلق دارند). و غیر اعضا (که با قطعیت به مجموعه تعلق ندارند). یک لبۀ تیز و غیر مبهم بین این دو قسمت وجود دارد که از مشخصه‌های این مجموعه‌هاست. ولی خیلی از مجموعه‌هایی که ما روزانه با آنها سروکار داریم و در زبان طبیعی، آنها را بکار می‌گیریم، مثل: انسانهای قد بلند، ماشینهای گران، اعداد خیلی بزرگ، یا روزهایی آفتابی، این لبۀ را شامل نیستند. مرز آنها مبهم بنظر می‌آید و تفاوت اعضا با غیر اعضا در این مجموعه هابه طور پیوسته و با درجه تغییر می‌کند، بجای اینکه پرشی از اعضا به غیر اعضا داشته باشیم.

بنابراین مجموعه فازی، ابهام را تعریف می‌کند. (با هدف کم کردن پیچیدگی) و این کار را با حذف مرز قطعی بین اعضا و غیر اعضا در یک مجموعه انجام می‌دهد. یک مجموعه فازی می‌تواند به طور ریاضی وار، بالتساب یک مقدار به هر عضو در مجموعه مرجع، که بیانگر درجه عضویت آن عضو در مجموعه فازی است، تعریف شود.

بنابراین، اعضاء ممکن است که با درجه بیشتر یا کمتر (نسبت به یکدیگر) به یک مجموعه فازی تعلق داشته باشند. برای نشان دادن این موضوع، به ترتیب از درجه بیشتر یا کمتری برای آنها استفاده می‌شود.

این درجات عضویت اغلب با اعداد حقیقی محدود به فاصله بسته [۰، ۱] تعریف می‌شوند.
بنابراین یک مجموعه فازی بیانگر واژه آفتابی می‌تواند درجه ۱ را به مقدار ۰٪ ابر بددهد، درجه ۲۰٪ ابر بددهد، درجه ۴۰٪ ابر و ۰ را به ۷۵٪ ابر (و بالاتر) بددهد.

بدلیل وجود عضویت کامل (درجه ۱) و عدم عضویت کامل (درجه صفر) در مجموعه‌های فازی، ما می‌توانیم مجموعه‌های فلیمان را

حالت محدود شده‌ای از مجموعه‌های فازی بدانیم که تنها دو درجه عضویت (۰ و ۱) را الجازه می‌دهند.

سعی ما براین است که در ادامه این سلسه مقالات، اساس ثوری مجموعه‌های فازی و پیوستگی آن را با اطلاعات، عدم قطعیت و پیچیدگی، به شما معرفی نماییم. پس ابتدا مرواری خواهیم داشت براین دانسته‌هایمان.

مروری بر مجموعه‌های غیر فازی (CRISP SETS)
 M مجموعه مرجع ما در هر مورد است.

$$\forall X \in M ; X \in A \vee X \notin A$$

- علامت عضویت می‌باشد.)
- مجموعه‌ای که عناصر آن، خود مجموعه هستند با عنوان خانواده مجموعه‌ها شناخته می‌شوند. $\{A_i | i \in I\}$

که در عبارت بالا، i مشخصه مجموعه و I مجموعه مشخصه هاست.

- اگر هر عضو A ، عضوی از B باشد، A را زیر مجموعه‌ای از B می‌گوییم: $A \subseteq B$. - هر مجموعه زیر مجموعه‌ای از خودش است و نیز زیر مجموعه‌ای از مجموعه مرجع.

$$\text{if } A \subseteq B \wedge B \subseteq A \Rightarrow A = B$$

$$\text{if } A \subseteq B \wedge A \neq B \Rightarrow A \subset B$$

در این حالت A را زیر مجموعه محض B می‌گوییم.

- مجموعه‌ای که دارای هیچ عضوی نمی‌باشد، را تهی گوییم و با علامت \emptyset نشان می‌دهیم. این مجموعه زیر مجموعه هر مجموعه‌ای می‌باشد.

- روایی که با آن اعضای مجموعه مرجع تحت عناوین اعضا و غیر اعضا یک مجموعه A ، اسم گذاری می‌شوند می‌تواند با یک تابع تکیک کننده تعریف شود. برای مجموعه فرضی $A \subseteq M$ ، این تابع به هر $x \in M$ یک مقدار $\mu_A(x)$ منسوب می‌دارد بطوریکه

$$\mu_A(x) = \begin{cases} 1 & x \in A \\ 0 & x \notin A \end{cases}$$

بنابراین، این تابع اعضا مجموعه مرجع را به مجموعه حاوی ۰ و ۱، نگاشت می‌کند.

$$\mu_A : x \rightarrow \{0, 1\}$$

- مکمل (یا متمم) نسبی یک مجموعه A نسبت به مجموعه B ، مجموعه‌ای است که همه اعضا B را که به A تعلق ندارند، شامل

است:

$$B - A = \{ x \mid x \in B \wedge x \notin A \}$$

حال اگر B ، مجموعه مرجع باشد ($B = M$)، مکمل A ، مطلق است و با \bar{A} نمایش داده می شود.

نیز می دانیم که $\bar{\bar{M}} = \phi$ ، $\bar{\phi} = M$ ، $\bar{\bar{A}} = A$

- اجتماع دو مجموعه بصورت رو برو تعریف می شود:

$$A \cup B = \{ x \mid x \in A \vee x \in B \}$$

نیز می دانیم که $A \cup \bar{A} = M$ ، $A \cup \phi = A$ ، $A \cup M = M$

- اشتراک دو مجموعه بصورت رو برو تعریف می شود:

$$A \cap B = \{ x \mid x \in A \wedge x \in B \}$$

نیز می دانیم که $A \cap \bar{A} = \phi$ ، $A \cap \phi = \phi$ ، $A \cap M = A$

- رادو مجموعه جدا از هم گوییم اگر $A \cap B = \phi$

- افزار مجموعه A بصورت رو برو و تعریف می شود:

$$\pi(A) = \{ A_i \mid i \in Z, A_i \subseteq A \}$$

$\forall i, j \in I, i \neq j; A_i \cap A_j = \phi, \bigcup_{i \in Z} A_i = A, A_i \neq \phi$ که در آن

پس هر عضوی از A به یکی از A_i ها تعلق دارد.

- دیگر خواص این مجموعه ها عبارتند از: (به اختصار)

$$\bar{\bar{A}} = A$$

$$A \cup B = B \cup A$$

$$(A \cup B) \cup C = A \cup (B \cup C)$$

$$A \cap (B \cup C) = (A \cap B) \cup (A \cap C)$$

$$A \cup A = A$$

$$A \cup (A \cap B) = A$$

$$A \cup \phi = A, A \cap M = A$$

$$\overline{A \cap B} = \bar{A} \cup \bar{B}, \overline{A \cup B} = \bar{A} \cap \bar{B}$$

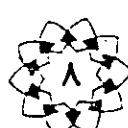
(به اضافه دو گان روابط بالا).

در قسمت بعدی، سعی ما بر این خواهد بود که نظریه مجموعه های فازی را با توجه به تفاوت هایی که در موارد مذکور در بالا برای مجموعه های غیر فازی با آنها دارند، بیان کنیم و سپس به تفاوت های منطقی آنها پردازیم.

1-Kosko,Bart;" NEURAL NETWORKS AND FUZZY SYSTEMS ";
Mراجع:
Prentice-Hall International,Inc,1992.

2-Yager,Lotfi A. Zadeh;" FUZZY SETS, NEURAL NETWORKS ";
VAN NOSTRAND REINHOLD , newyork ,1994.

3- Klir,Floge;" FUZZY SETS,UNCERTAINTY,AND INFORMATION ";
Prentice-Hall,Englewood Cliffs,NewJersi,1988.

دستورات کاربردی یونیکس UNIX

علی مقدم

اگر شما هم از استفاده کنندگان سیستم عامل **UNIX** باشید حتماً با ویرایشگر **vi** آشنا شده‌اید. این ویرایشگر، با وجود ظاهر خشن و خسته کننده‌اش، قدرت زیادی دارد و امکانات فراوانی برای جستجو، ویرایش و تغییر فایل‌های متن در اختیار کاربر قرار می‌دهد. با وجود این، بسیار اوقات شما نیاز دارید بطور مستقیم و بدون وارد شدن به **vi** فایل‌ها را جستجو کرده بروی محتویات آن عملیات ویرایشی را انجام دهید. مثلاً ممکن است بخواهید از درون یک دست نوشته پوسته (برنامه‌هایی که بالاستفاده از دستورات پوسته **csh** و **sh** یا ... ساخته می‌شوند) فایلی را ویرایش کنید. در این قبیل موارد، یونیکس دستورات متعددی را برای انجام عملیات روی فایل‌ها ارائه می‌کند.

(الف) جستجو درون فایلها:

بسیاری اوقات شما می‌خواهید بدانید آیا کلمه یا عبارتی در یک (یا چند) فایل استفاده شده است یا نه. در این قبیل موارد از دستور **grep** استفاده می‌شود. شکل کلی این دستور به این صورت است:

فایل مورد نظر عبارت مورد جستجو **grep** بعنوان مثال فرض کنید شما می‌خواهید بدانید که آیا اسم **ahmad** در فایل **/etc/passwd** (که مشخصات همه استفاده کنندگان از سیستم را در خود نگه می‌دارد) آمده یا نه؟ در این صورت دستور زیر را وارد می‌کنید:

```
grep ahmad /etc/passwd
```

و مثلاً ممکن است خروجی به این شکل باشد:

```
ahmadi: P600 MId3RMNOC: 336:11:ahmadi:/home/ce/ahmadi:/bin/csh
```

```
mahmadi:: 404 : 11: mahmod-ahmad:/home/amirkabir/mahmadi:/bin/csh
```

یکی از مهمترین موارد استفاده این فرمان، یافتن فایل‌هایی است که یک نام متغیر یاتابع خاص در آنها استفاده شده. مثلاً ممکن است شما بخواهید بینند در کدامیک از فایل‌های برنامه بزیان **C** در دایرکتوری جاریتان از تابع **getchar** استفاده شده و در کدام خط آن:

```
grep -n getcher *.c
```

```
first.c: 124: while ( (c=getchar (1))!=='\n' ){
```

```
Slave.c: 11: c=getchar();
```

این دستور تمام فایل‌های را که در انتهای نامشان **\n** وجود دارد برای یافتن رشته جستجو می‌کند و اسم فایل‌ها را هم در ابتدای خطوط پیدا شده می‌آورد. با استفاده از سوییچ **-n** شماره خطی که عبارت در آن فایل در آن آمده هم چاپ می‌شود.

(ب) تبدیل کاراکترها:

دستور **tr** امکان تبدیل تعدادی از کاراکترها را به کاراکترهای دیگر فراهم می‌کند. این دستور ورودیش را از دستگاه ورودی استاندارد (در حالت عادی صفحه کلید) خوانده بر خروجی استاندارد (در حالت عادی صفحه نمایش ترمینال) می‌فرستد. فرم کلی دستور به این شکل است:

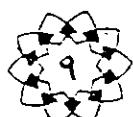
رشته دوم رشته اول **tr**

که رشته‌های اول و دوم باید دارای طول یکسان باشند. در این صورت کاراکتر اول رشته اول با کاراکتر اول رشته دوم جایگزین می‌شود و بقیه هم بهمین ترتیب با کاراکترهای متناظر جایگزین می‌شوند.

مثلاً فرض کنید شما می‌خواهید در برنامه **first.c** تمام حروف **x** را به **a** و تمام حروف **y** را به **b** تبدیل کنید. از این دستور استفاده می‌شود:

```
tr xy ab < first.c
```

و البته فایل اصلی در اینها تغییر نمی‌کند، بلکه فایل بصورتی که تغییر بر روی آن اعمال شود روی صفحه چاپ می‌شود. مثال دیگر تبدیل تمام حروف بزرگ در فایل **text** به حروف کوچک است:

tr[A-Z] [a-z] < text > text.New

همچنین جایگزینی کاراکترهایی که قابل نمایش نیستند، با استفاده از یک علامت ممیز وارونه () بهمراه کد مبنای ده کاراکتر قابل انجام است. مثلاً برای تبدیل کاراکتر خط جدید به جای خالی از این دستور استفاده می‌شود:

tr '\13' ''

ج) مرتب کردن محتویات فایلها:

با استفاده از دستور sort خطوط فایلها بترتیب خاصی (که باید مشخص شود)، مرتب می‌شوند. این دستور هم از وژودی و خروجی استاندارد استفاده می‌کند و بتایران برای فرستادن فایلها به آن باید از علائم تغییر مسیر (< | >) استفاده کرد. اگر این دستور به تنها بکار رود، خطوط ورودی را به ترتیب حروف و بر اساس، کدهای اسکی (ASCII) مرتب می‌کند. در این ترتیب، ابتدا فضای خالی (Space) قرار می‌گیرد، سپس اعداد (0-9)، بعد حروف بزرگ (A-Z) و پس از آن حروف کوچک (a-z) بعنوان مثال برای مرتب کردن فایل /ect/passwd به ترتیب آسم کاربرها از دستور زیر استفاده می‌شود:

sort < /etc/passwd

برای آنکه مرتب کردن به ترتیب عددی انجام شود، از سوییج n استفاده می‌شود. سایر سوییچهای فرمان sort اینها هستند:

d - در حالت پیش فرض، sort تمام کاراکترهای روی خط را بعنوان کاراکترهای معنی دار در نظر می‌گیرد. گزینه فوق باعث می‌شود که sort تنها حروف، ارقام، فضاهای خالی و tab ها را در نظر بگیرد.

f - با استفاده از این گزینه حروف کوچک و بزرگ یکسان فرض می‌شوند.

z - ترتیب انجام عمل مرتب سازی را بصورت نزولی (از آخر به اول) در می‌آورد (پیش فرض صعودی است) دستور sort در حالت پیش فرض تمام خط را در نظر می‌گیرد. ولی می‌توان به آن گفت که از کدام فیلد تا کدام فیلد را در انجام عمل مرتب سازی در نظر بگیرد. اینکار با استفاده از علامتهای + و - انجام می‌شود.

برای تغییر جداگانه فیلدها (که در حالت پیش فرض جای خالی ya tab است) از سوییج tc کاراکتر مورد نظر است استفاده می‌شود. بعنوان مثال برای مرتب کردن فایل /etc/passwd به ترتیب پوسته مورد استفاده و پس از آن اسمی ورود از این دستور استفاده می‌شود.

sort +6 -7 +0 -1 < /etc/passwd

د) ترکیب کردن فایلها باهم:

پس از آنکه شما فایلها را براساس دستوری مرتب کنید، می‌توانید دو فایل را که دارای یک فیلد مشترک هستند برداشته بهم پیوند بزنید.

بعنوان مثال: فرض کنید شما یک فایل از اسمی و شماره‌های دانشجویی و یک فایل از شماره‌های دانشجویی و معدل دارید ولی می‌خواهید یک فایل کامل از اسمی، شماره و معدل داشته باشد

7430201 14.5

7490342 17

7032912 10.75

join file1 file2

7430201 ALI 14.5

7490342 LILA 17

7032912 MAJID 10.75

اگر بخواهید فقط تعدادی از فیلدها بعنوان خروجی چاپ شوند، مثلاً تنها نمره و اسمها چاپ شوند، از سوییج n-o استفاده

می‌کنیم که فیلد n از فایل m را چاپ می‌کند.

مثلاً دستور روبرو:

این خروجی را خواهد داشت:

join -o 1.2 2.2 file1 file2

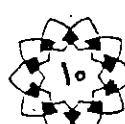
ALI 14.5

LILA 17

MAJID 10.75

جداگانه پیش فرض فیلدها مانند دستور sort با گزینه tc تعیین می‌شود.

ه) یافتن خطوط مشترک:

دستور `comm` برای یافتن تعداد خطوط مشترک دو فایل بکار می‌رود و مانند `join` تنها بر روی فایلهای مرتب شده عمل می‌کند. این دستور سه عدد بعنوان خروجی می‌دهد که اولی تعداد خطوطی است که در فایل اول هست و در فایل دوم نیست، دومی تعداد خطوطی است که در فایل اول نیست و عدد سوم تعداد خطوط مشترک دو فایل است و هر کدام از این سه عدد را می‌توان با مشخص کردن شماره‌اش بوسیله علامت منها از خروجی حذف کرد. مثلاً دستور `comm -12 file1 file2` تنها تعداد خطوط مشترک دو فایل را می‌شمرد.

و مقایسه کلی دو فایل:

برای دانستن آنکه محتويات دو فایل کاملاً مشابه است یا نه از دستور `cmp` استفاده می‌شود:

`cmp file1 file2`

اگر دو فایل کاملاً مشابه باشند `cmp` هیچ خروجی نخواهد داشت و در غیر اینصورت شماره بایت و شماره خط اولین اختلاف یافته شده بین دو فایل چاپ خواهد شد.

ویرایش فایلهای در خط فرمان:

گاهی شما می‌خواهید خروجی فرمان دیگری را ویرایش کنید. اینکار بوسیله دستور `sed` (pipe) که به شکل () در زیر علامت () قرار دارد ممکن است. حتماً شما با خط فرمان ویرایشگر `vi` که با زدن کلید دو نقطه (:) در مد فرمان در دسترس است آشناشد. دستورات این مد را می‌توانید با استفاده از دستور `sed` بطور مستقیم و بدون ورود به `vi` انجام دهید. البته همه دستورات کاملاً شبیه `vi` نیستند، مثلاً شما نمی‌توانید بوسیله `sed` در فایل به جلو و عقب حرکت کنید. یعنی خطوط تنها به همان ترتیبی که هستند ویرایش می‌شوند. در حین ویرایش خطوط شمرده می‌شوند و این می‌تواند در تعیین محدوده‌ای که تغییرات باید روی آن اعمال شوند کمک کند. خطوطی که در محدوده تعیین شده نیستند بدون تغییر از ورودی بر روی خروجی کپی می‌شوند.

مثال `cat /etc/passwd | sed's:// /g'`

این خط نوله، محتويات فایل `/etc/passwd` را بدرون `sed` می‌فرستد و سپس هر علامت دو نقطه (:) با یک جای خالی عوض می‌شود. وقت کنید که در اینجا اصل فایل تغییر نمی‌کند. بلکه تنها یک کپی از آن برداشته شد. همچنین باخاطر داشته باشید که رشته فرمان بین دو گیوه ساده () قرار می‌گیرد. فرض کنید شما می‌خواهید تنها خطوط ۱۰ تا ۱۵ را لیست کنید.

این دستور باید اینکار را انجام دهد:

ولی آنچه انجام می‌شود قدری متفاوت است: تمام خطوط لیست می‌شوند و خطوط ۱۰ تا ۱۵ دوبار تکرار می‌شوند. برای جلوگیری از لیست شدن همه خطوط از سوی `sed` استفاده می‌شود:

`cat /etc/passwd | sed -n '10,15 p'`

که تنها خطوط ۱۰ تا ۱۵ را لیست می‌کند.

دستور دیگر (`y`) است که امکان تبدیل کاراکترها را (مانند دستور `tr`) می‌دهد و البته در `vi` نظری ندارد. البته مانند `tr` نمی‌توان دامنه‌ای از کاراکترها را استفاده کرد.

`cat file -1 | sed 'y/()[]/ /> file/2`

دستور فوق تمام چیزهایی را که در داخل پرانتز محصور شده‌اند، داخل برآکت قرار می‌دهد.

برای حذف خطوط از خروجی از دستور `sed` استفاده می‌شود:

گاهی شما شماره خطوطی را که باید ویرایش شوند، نمی‌دانید. در این قبيل موارد، می‌توانید رشته‌ای را بین یک جفت خط ممیز (/) بیاورید. مثلاً `sed '/$/d'` تمام خطوط خالی را از فایل ورودی حذف می‌کند. سرانجام آنکه اگر تعداد دستورات ویرایشی بیش از یک خط باشد، می‌توان آنها را در یک فایل قرار داد و اسم فایل را با استفاده از گزینه `f` مشخص کرد:

`sed -f cmdfile`

با استفاده از این دستورات و سایر دستورات یونیکس و استفاده از خط - لوله‌ها و علامت تغییر مسیر، می‌توانید بسیاری کارهای پیچیده را بر روی فایلهای انجام دهید.

در قسمتهای بعدی سعی می‌شود تا خوانندگان با مثالهایی از این قبيل که قدرت برنامه‌نویسی پوسته را نشان می‌دهند بیشتر آشنا شوند.

Cornes , Philip ; "UNIX & C" ;
(CHAPMAN & HALL)

این ترک پارسی گوی

مرتضی محمودزاده

اشارة

«...بیش از نیم قرن، شهریار، زمین و دل دوستداران ادبیات و هنر را با شعر خود و با صفا و خلوصی که از آن چلچراغ رنگارنگ می‌تراوید، نور باران می‌کرد و بازبانی که اگر نه زبان مادری او، اما زبان دل و روح و احساس او بود به دلهای شیدا، شور و حال می‌بخشید و بزرگترین گنجینه غزل و قطعه و مثنوی معاصر را که تنبید و بافقه‌ای از ابریشم خیال و ذوق و زبان و فکر او بود می‌آفرید و می‌اندوخت و آنگاه که این ترک پارسی گوی، زبان به شعر آذری می‌گشود، آن همه را به دو چندان و همراه با استادی بی‌نظیر خود در معرض تماشای هنرمندان و هنرشناسان می‌گذاشت....» قسمتی از پایم مقام معظم رهبری به مناسبت درگذشت استاد شهریار

جهانیان معرفی کرد و در قلوب عاشقان حضرتش جای گرفت. همچنین منظومة «حیدر بابایه سلام» شاهکاری است که شعر شهریار را بطور کامل می‌نمایاند و در نزد هموطنان ترک زبان و دیگر آشنايان به زبان آذری جایگاهی بس رفیع یافته است به همین منظور قسمتی از منظومه حیدر بابایه سلام او را همراه با ترجمه منظوم فارسی آن در اینجا می‌آوریم.

شمالی ما چون آذربایجان شوروی سابق، تاجیکستان و نیز افغانستان، پاکستان، هندوستان، همه و همه با اشعار شهریار مأنوس و از چشم‌جوشان فیض او بهره‌مند شده‌اند. مردم مسلمان ایران شهریار را عمدتاً با شعر «علی ای همای رحمت» می‌شناسند. شعری که در نهایت صداقت و صفا، اولین پیشوای عالم تشیع، امیر المؤمنین علی (ع) را به

شهریار بدون شک یکی از چهره‌های برجسته شعر و ادب پارسی سرزمین اسلامی ایران است. شاعری که هر چند از خطه هنرپرور آذربایجان برخاسته و لیکن متعلق به این خطه نبوده و نیست، بلکه متعلق به همه سرزمین‌هایی است که به نحوی بازیان و ادب پارسی آشنایی و قربابت دارند؛ از کشور جمهوری اسلامی ایران که مهد فرهنگ و تمدن پارسی است تا همسایگان

حیدر بابایلان دنیادی سلیماندان نوح دان قالان دنیادی

دنیا همه دروغ وفسون وفسانه شد

هر کیمیه هرن و تریب، آلبیدی او غول دوغان، در دسالان دنیادی

بر هر که هر چه داده ز دستش ستانده است

افلاطوندان بیر قوری آدقالیدی

نامی تهی برای فلاطون بمانده است

حیدر بابا، یاز - یولداشلار دوندولر بیر - بیر منی چولده قویوب، چوندولر

حیدر بابا گروه رفیقان و دوستان

یامان یئرده گون دوندی، آخشم اولدی ا

مرد آن چراغ و چشم بخشکید همچنان خورشید رفت و روی جهان را گرفت غم

دنیا منه خرابه شام اولدی

دنیا مرا خرابه شام است دم بدم

وزیر سازش ناپذیر

نوشتۀ: جفری آرچر
ترجمۀ: اسدالله امراهی

بدین ترین افراد هم به صداقت او در اصلاحات و مبارزه با فساد پی بردن. ژنرال اتویی چنان اعتمادی به او پیدا کرد. که یک روز بدون مقدمه او را برای مشاوره به حضور خواند. ژنرال در پادگانی نظامی او را به حضور پذیرفت و در دفتر کارش که به میدان رژه مشرف بود به او صندلی تعارف کرد. گفت: گزارش نهایی بودجه را خوانده‌ام. نتیجه گیری شما خیلی جالب بوده چرا باید خزانه دولت از حق و حساب و کمیسیون‌های میلیونی شرکت‌های خارجی محروم بماند؟ شما فکر می‌کنید این پول‌ها توی جیب چه کسانی می‌رود؟ شما را هم برای همین احضار کرده‌ام.

ایگناتیوس راست نشست و بی‌آنکه چشم برگرداند گفت: «این پول‌ها به حسابهای جاری افراد در سوئیس و ایران می‌شود. اما فعلًاً مدرکی در دست ندارم.»

ژنرال گفت: «اختیار تمام می‌دهم. هر وسیله و امکانی که برای رسوا کردن افراد خائن و پست لازم دارید در اختیاراتان می‌گذارم تک تک اعضاي دولت چه فعلی چه قبلی برای تحقیق و تفحص با شما همکاری می‌کنند. در این راه ملاحظه احتمالی را نباید بکنید. هر کس در هر مقامی که باشد باید حساب پس بدهد.»

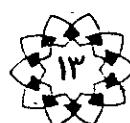
ایگناتیوس گفت: «برای انجام این

کارشناس ارشد امور اقتصادی بود از اتباع لبنان. او را هم به جرم نقض مقررات ارزی، بدون محاکمه از کشور اخراج کردند. یک ماه بعد از آن حادثه‌ای پیش آمد که خود جناب وزیر هم آن را زهر چشمی کاری به حساب آورد. یکی از مقامات ارشد شهریانی به اتهام قبول رشوه بازداشت شد. این رشوه‌ها از نظر مقامات پایتحت نشین جزو درآمدهای لاینک به حساب می‌آمد. چهار ماه بعد از محکومیت فرمانده شهریانی به هیجده ماه زندان، جناب وزیر به صفحات اول نشریات پایتحت راه یافت. در سر مقاله روزنامه لقب سازش ناپذیر را به دم او بستند. سازش ناپذیری که با اقدامات خود خواب از چشم عوامل نایاب و فاسد ریوده بود. با گسترش موج دستگیری و برکناری افراد فاسد آقای سازش ناپذیر شهرت بیشتر کسب کرد. حتی شایع شد که ژنرال اتویی رئیس حکومت هم در فهرست مظنونین وزیر دارایی قرار دارد. از آن به بعد کلیه معاملات خارجی که بار مالی آنها از صد میلیون دلار بیشتر بود فقط با تایید ایگناتیوس اعتبار داشت. مخالفان و دشمنان به دنبال گزک همه اقدامات او را موشکافانه دنبال می‌کردند اما نتوانستند کوچکترین تخلیفی در اعمال او بیابند. وقتی دو سال از خدمت صادقانه او گذشت.

انتصاب «ایگناتیوس اگری» به وزارت دارایی نیجریه خیلی بی سر و صدا برگزار شد. مردم که این جور آدم‌ها را نادرست و نایاب می‌دانستند گفتند: چه فرقی می‌کند یکی رفت و یکی دیگر جای او را می‌گیرد. این هفدهمین وزیر دارایی است سالی یک وزیر.

ایگناتیوس در مجلس از برnamه‌های خود دفاع کرد و گفت رشوه‌خواری و فساد مالی را در ادارات دولتی ریشه کن می‌کند. به صراحی تمام گفت هر کس در هر مقام و منصب دولتی خطأ کند از تعقیب در امان نمی‌ماند. نطق او با این پیام به پایان رسید:

«تصمیم قاطع گرفتام که ریشه‌های رو به گسترش فساد را در کشور بخشکنم،» نطق جناب وزیر در مجلس مثل همه نطق‌های وزرای قبلی بود و در نشریات مهم به سادگی از کنار آن گذشتند. خوانندگان چه تقصیری داشتند که نطق‌های بی‌فائده وزراء را بخوانند. آخر عین آن حرفا را قبل از این شنیده بودند. اما ایگناتیوس از این بی‌اعتنایی‌ها دلسرد نشد. با اراده‌ای استوار بر سر کار خود حاضر شد و برنامه‌اش را پی‌گرفت. در اولین روز انتصاب یکی از کارمندان دون پایه وزارت بازارگانی را به جرم جعل استناد و سندسازی واردات غله به زندان انداخت. دومین نفری که پرسش دم قیچی او رفت

خدمت و تکلیف حکم اختیارات ویژه
با فرمان حضر تعالی لازم است.»

رئیس حکومت گفت: «تا ساعت ۶
امروز حکم روی میزان است.»

- ضمناً برای موارد فوق العاده که ناگیر
می شوم به خارج بروم حکم سفیر تام
الاختیار می خواهم.»

- «قبول. چیز دیگری نمی خواهید؟»
ایگناتیوس که کار خود را تمام شده
می دانست بلند شد که مرخص شود.
وقتی از در بیرون می رفت ژنرال تپانچه
کوچکی در آورد و به او داد و گفت:
«حالا شما هم به اندازه من برای خودتان
دشمن تراشیده اید. این به دردان
می خورد.»

ایگناتیوس با دلخوری هفت تیر را
گرفت و از اتاق بیرون رفت و به
وزارت توانه برگشت.

از همان روز بدون اطلاع دادن به رئیس
بانک مرکزی و سایر وزراء و مقامات
دست به کار شد. شبها پرونده ها و اسناد
را زیر و رو می کرد اما هر سر نخی به
دست می آورد از دیگران مخفی می کرد.

- سه ماه بعد آماده شده بود تا ضربه کاری
را بزند. تصمیم گرفت از کشور خارج
شود. ماه اوت را انتخاب کرد چون
غالب افراد در مرخصی بودند و نبود او

عادی تلقی می شد و هیچ حرف و
حدیثی بر نمی انگیخت. از منشی
مخصوص خود خواست برای او و زن
و دو فرزندش بلیت هوایی بگیرد و

پول آن را هم از حساب شخصی اش
پرداخت. به فلوریدا رفتند و در هتلی
اتاق گرفتند. ایگناتیوس به زنش گفت:
چند روزی در نیویورک کار دارد، بعد
می آید و باقی ایام مرخصی را با هم

«جناب وزیر بفرمایید.» وزیر را به آن
طرف اتاق که میز شیشه‌ای کوتاه قرار
داشت و دور آن مبلهای راحتی چیده
بسودند راهنمایی کرد. «گفتم قهوه
بیاورند، میل دارید؟»

ایگناتیوس به موافقت سر خمанд و
کیف دستی خود را کنار صندلی اش
گذاشت. و از پنجه بزرگ بیرون را
تماشا کرد. برای آنکه سر صحبت را باز
کند از قواره بلند دریاچه ژنو حرف زد.
زن جوانی قهوه آورد و همین که از اتاق
بیرون رفت ایگناتیوس سر حرف را باز
کرد.

- «رئیس دولت، مرا برای ماموریتی
ویژه و درخواستی فوق العاده به نزد شما
فرستاده است.»

رئیس و معاون بانک هیچ توجهی
نکردند. جناب وزیر گفتند: «این اتفاق
را به من داده اند. که فهرست شهر و ندان
نیجریه‌ای را که در بانک شما حساب
مخصوص دارند، پیدا کنم.» رئیس بانک
از شنیدن حرف او جا خورد و گفت:
«معدرت می خواهم قریان ما مجاز به
افشای ...»

وزیر کف سفید دست خود را روبه او
گرفت و گفت: «اجازه بدید موضوع را
توضیح دهم. من از طرف دولت متبع
خودم اختیار تام دارم.»

از جیب بغل خود پاکی در آورد و با
حرکتی قوسی و نمایشی آن را به دست
رئیس بانک داد. رئیس بانک نامه را
خواند و سری تکان داد و گفت «جناب
وزیر. حکم رئیس دولت شما در اینجا
اعتباری ندارد.»

نامه را در پاکت گذاشت و دوباره به او
برگرداند و گفت: «البته بنده تردیدی

می گذرانند. صبح روز بعد ایگناتیوس
خانواده اش را به دینی لند برد تا با
عجایب آن جا آشنا شوند و خودش با
هوایپما راهی نیویورک شد. در نیویورک
لباس عوض کرد و با خرد بلیت عادی
رفت و برگشت به ژنو پرواز کرد. در ژنو
هتل ارزان قیمتی سراغ کرد و هشت
ساعت خوابید. روز بعد فهرست
بانکهایی را که در نیجریه تهیه کرده بود
مرور کرد. ساختمان بانک از پنجه
اتفاق دیده می شد که نصف خیابان را
اشغال کرده بود. از همان بانک شروع
کرد.

رئیس بانک با او ساعت ۱۲ و عده
گذاشت. ایگناتیوس کمی پیش از موعد
با کیف دستی کهنه‌ای وارد بانک شد.
جوانی که در سرسرای بانک منتظر او
بود زیر لب گفت: «نیجریه‌ای و وقت
شناسی؟»

مرد جوان که کت و شلوار طوسی
برازنده‌ای به تن داشت و کراوات
ابریشمی به همان رنگ بسته بود کرنشی
کرد و خود را معاون بانک معرفی کرد و
گفت که جناب وزیر را به اتاق رئیس
بانک راهنمایی می کند. با هم سوار
آسانسوری شدند که انتظارشان را
می کشید. تا وقتی به طبقه یازدهم
رسیدند حرفی نزدند.

معاون ضربه ملایمی به در زد و وقتی
صدای رئیس را شنید در را باز کرد و
گفت: «قریان وزیر دارایی کشور
نیجریه!»

رئیس بانک از پشت میز بلند شد و به
استقبال وزیر آمد. ایگناتیوس دید که
رئیس بانک هم لباس و کراوات طوسی
دارد.

زد. ایگناتیوس از جیب جلیقه‌اش تپانچه‌ای بیرون کشید و لوله آن را بین گوش او گذاشت. رئیس و معاون ترسان و هراسان ماندند.

«من آن اسمای را می‌خواهم. تا حالا باید دستتان آمده باشد که اهل شوخی نیستم. اگر لیست را به من ندهید یک گلوله توی منع شما می‌زنم بعد هم نوبت معاونتتان است.»

رئیس گفت: «نه! ما اهل معامله نیستیم.»

ایگناتیوس گفت: «به حد کافی فرست داشتید، و ماشه را چکاند. عرق از هفت بند رئیس جاری بود و معاون بُرای آنکه چشمش به معز متلاشی شده رئیس نیفتند صورتش را کج تاباند. ایگناتیوس تسبانچه را پایین آورد و سر جایش نشست و گفت: «آفرین! آن دو هنوز می‌لرزیدند و نای حرکت نداشتند. وزیر کیف دستی اش را برداشت و رمز آن را گشود. در کیف که باز شد دسته‌های اسکناس‌های صد دلاری جلو چشم آنها بود. کیف لبریز از اسکناس بود. رئیس بانک بایک حساب سرانگشتی حساب کرد که پنج میلیون دلار پول آن تو خواهدید است. ایگناتیوس گفت: «حالا بفرمایید چطور می‌توانم حسابی برای خودم باز کنم.»

سیاستمدارانه به شما می‌گوید که وزارت خارجه نمی‌تواند از بانک بخواهد نام صاحبان حساب را فشاکند.»

- «به وزارت بازرگانی دستور می‌دهم مبادلات تجاری با سوئیس را قطع کنند.»

- رئیس بانک گفت: «اختیار دارید بدهید. جناب وزیر!»

- «مجبورم در قراردادهای بین نیجریه و سوئیس تجدید نظر کنم. حتی اگر بنابر پرداخت خسارت هم باشد اینکار را می‌کنم.»

- «قربان فکر نمی‌کنید کمی عجلانه و نسنجیده باشد؟»

- «تردید نداشته باشید که کوچکترین تعللی در این زمینه نمی‌کنم. حتی اگر کار به مجادله هم بکشد من پای حرفم می‌ایstem.»

- «ما هم روش خودمان را تغییر نمی‌دهیم.»

- «همین امروز سفارشات مان را در اینجا می‌بندیم و سفیر کشور شما را به عنوان عنصر نامطلوب اخراج می‌کنیم.»

رئیس بانک گرهی به ابروها انداخت و حرفی نزد.

- «کنفرانس مطبوعاتی هم در لندن بر پا می‌کنیم تا ارباب جرايد بدانند که در اختلاف بین بانک شما و کشور ما حق بادولت ماست. آن وقت خیلی‌ها به ماهیت بانک شما پس می‌برند و به بانک‌های دیگر رو می‌آورند.»

وزیر مکثی کرد اما رئیس بانک هیچ حرکتی از خود نشان نداد.

ایگناتیوس گفت: «پس راهی نمانده!»

رئیس بانک دست دراز کرد تا با وزیر خداحافظی کند اما حیرت‌ده خشکش

ندارم که شما از طرف حکومت خودتان در مقام سفیر و وزیر اختیارات ویژه دارید. اما این موضوع نمی‌تواند اصل رازداری ما را تغییر بدهد. ما تحت هیچ شرایطی اسرار صاحبان حسابهای اعلام نمی‌کنیم مگر با اجازه خودشان. متناسبانه نمی‌توانم کمکی به شما بکنم. این مسائل جزو اساسنامه بانک بوده و هست و خواهد بود.»

چون نکر می‌کرد دیگر حرفی نمانده بلند شد. اما ایگناتیوس سازش ناپذیر بالحنی ملایم گفت: «من اختیار تام دارم از بانک شما بخواهم که در کلیه مبادلات بین کشور ما و سوئیس بانک شما به عنوان کارگزار عمل کند.»

رئیس بانک بدون آنکه بنشیند گفت: «جناب وزیر از اعتماد شما سپاسگزارم اما این موضوع در محرومانه بودن حسابهای ما تاثیری ندارد.»

ایگناتیوس با خونسردی گفت: «جناب رئیس به شما اخطار می‌کنم و در دستور صادره به سفیر کشورمان می‌نویسم که به وزارت امور خارجه سوئیس اطلاع دهد که بانک شما در تهیه اطلاعات مورد نیاز ما همکاری نکرده است.»

منتظر ماند تا حرفهایش تاثیر خود را بگذارد و ادامه داد: «البته شما خیلی راحت می‌توانید کار را به این مرحله نکشانید. کافی است اسم افرادی را که در بانک شما حساب دارند با میزان سپرده‌شان بدهید و کار را تمام کنید در عوض قول می‌دهم منبع اطلاعاتمان را فاش نکنیم.»

رئیس بانک گفت: «جناب وزیر شما مختارید که این کار را بکنید. اما وزیر خارجه ما به زیان مؤدبانه و

مگر زور است؟

کجا باید صدا سر داد؟ در زیر کدامین آسمان، روی کدامین کوه؟ که از افلاک عالم بگذرد، پژواک این فریاد.

فضا خاموش، زمین کر، آسمان کور است، نمی خواهم بمیرم، با که باید گفت؟؟...
اگر زشت و اگر زیبا، اگر دون و اگر والا، من این دنیای فانی راهزاران بار از آن دنیای باقی دوست تر دارم.

به دوشم گرچه بار غم توانفرساست، وجودم گرچه گردآولد سختی هاست، نمی خواهم از اینجا دست بردارم.

تنم در تار و پود عشق انسانهای خوب نازنین بسته است، دلم با صد هزاران رشته، با این خلق، با این مهر، با این خاک، با این آب پیوسته است...

مراد از زنده ماندن، امتداد خورد و خوابم نیست، توان دیدن دنیای ره گم کرده در رنج و عذابم نیست، هوای همنشینی با گل و ساز و شرابم نیست ...

جهان، بیمار و رنجور است، دو روزی را که بر بالین این رنجور باید زیست، اگر دردی زجانش برندارم، ناجوانمردی است.

نمی خواهم بمیرم،

تا محبت را به انسانها بیاموزم.

بمانم تا عدالت را برافروزم، بیفروزم، خردرا، مهر را، تا جاودان بر تخت بنشانم، به پیش پای فرداهای بهتر گل برافشانم. چه فردائی، چه دنیایی، جهان سرشار از عشق و گل و موسیقی و نور است!!...

نمی خواهم بمیرم، ای خدا، ای آسمان، ای شب

نمی خواهم، نمی خواهم، نمی خواهم

«مگر زور است؟»

م. آزاده